

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 46/2020-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného spoločnosťou PETRÁN A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA s. r. o., Puškinova 16, Prešov, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Petrán, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 87/2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. októbra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného

porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 87/2017 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“).

2. Ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľa je vedená pod sp. zn. Rvp 2114/2018 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Sergejovi Kohutovi. Do 16. februára 2019 (deň uplynutia funkčného obdobia pôvodného sudcu spravodajcu, pozn.) nebola ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľa rozhodnutá. Plénum ústavného súdu prijalo 16. októbra 2019 Dodatok č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa čl. X bodu 5 rozvrhu práce boli nevybavené veci sudcov, ktorých funkčné obdobie uplynulo 16. februára 2019, prerozdelené medzi sudcov menovaných do funkcie 10. októbra 2019, a to náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov. Ústavná s'ťažnosť bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce bola prejednaná vo IV. senáte ústavného súdu, ktorý pracuje v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu), Libor Duľa a Ladislav Duditš (členovia senátu).

3. S'ťažovateľ v ústavnej s'ťažnosti uviedol, že *«... ako veriteľ z neuhradenej pohľadávky vo výške 19.000,- EUR po prechádzajúcich neúspešných mimosúdnych rokovaniach podal žalobu s návrhom na vydanie platobného rozkazu, ktorú podľa elektronickej doručky porušovateľ prevzal a spracoval dňa 30.11.2017.*

Z dôvodu absencie doručenia akéhokoľvek podania súdu bol s'ťažovateľ osobne nazrieť do súdneho spisu dňa 22.01.2018, kde zistil, že súd vo veci aktívne nekoná.

S'ťažovateľ dňa 21.05.2018 adresoval porušovateľovi návrh na vydanie zabezpečovacieho opatrenia na nehnuteľný majetok patriaci žalovanej, pretože pasivitou porušovateľa a žalovanej ako aj začatím trestného konania vo veci podozrenia z podvodného konania žalovanej sa u s'ťažovateľa enormne zvýšila obava, že dôjde k zmareniu exekúcie prípadného exekučného titulu. Porušovateľ napriek zákonnému príkazu v zmysle § 344 CSP v spojení s § 328 ods. 1 CSP o tomto návrhu nerozhodol, a to doposiaľ.

Dňa 02.07.2018 sťažovateľ podal proti nečinnosti porušovateľa sťažnosť podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch, avšak o jej vybavení nebol do dnešného dňa vyrozumený.

Nakoľko dňa 03.07.2018 žalovaný čiastočne uhradila žalovaný nárok, sťažovateľ vzal podaním zo dňa 03.07.2018 žalobcu späť v časti uhradenej sumy a žiadal, aby porušovateľ vydal platobný rozkaz v upravenej sume.

Sťažovateľ podaním zaslaným porušovateľovi dňa 06.08.2018 žiadal, aby mu bol oznámený stav konania, príčina prietáhov, ako aj výpočet úkonov, ktoré porušovateľ ku dňu podania žiadosti vykonal. Na predmetné podanie sťažovateľ nedostal do dnešného dňa žiadnu odpoveď.

Je evidentné, že v dôsledku absolútneho nekonania porušovateľa dochádza k vzniku zbytočných prietáhov v súdnom konaní, ktoré inicioval sťažovateľ z dôvodu zachovania nádeje na vymožitelnosť svojej splatnej pohľadávky. Porušovateľ žiadnym spôsobom nereagoval na žalobu doručení 30.11.2017, ani na návrh na zabezpečovacie opatrenie zo dňa 21.05.2018, na sťažnosť podľa zákona o súdoch zo dňa 02.07.2018, ale ani na žiadosť o podanie správy o stave konania zo dňa 06.08.2018. Táto nečinnosť porušovateľa je „iným zásahom“, ktorým boli porušené základné práva sťažovateľa.

Keďže porušovateľ doposiaľ nereagoval na podanú sťažnosť sťažovateľa pre nečinnosť podľa zákona o súdoch zo dňa 02.07.2018, ktorou sťažovateľ vyčerpал všetky dostupné prostriedky na ochranu jeho práv, ktoré mu zákon umožňuje využiť, máme za to, že lehota na podanie tejto sťažnosti v zmysle § 53 ods. 3 ZÚS ostala zachovaná.».

4. Na základe už uvedeného sťažovateľ v petite navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho v bode 1 označeného základného práva postupom okresného súdu v napadnutom konaní a prikáže okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov. Okrem toho sa sťažovateľ domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 200 € a náhrady trov právneho zastúpenia v sume 390,50 €.

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

10. O zjavnej neopodstatnenosti s'ťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánov verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil s'ťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom či rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený možno považovať návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02). Zjavná neopodstatnenosť s'ťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže spočívať aj v tom, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

11. Podstatou ústavnej s'ťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je nárok s'ťažovateľa na ochranu pred postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktorým malo byť porušené jeho základné právo zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy.

12. Ústavný súd sa zamerá na preskúmanie opodstatnenosti ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľa so zreteľom na svoju doterajšiu rozhodovaciu činnosť. Pri ústavných s'ťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd) ústavný súd už v minulosti odmietol ústavnú s'ťažnosť ako zjavne neopodstatnenú „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných priet'ahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“

(II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

13. Ústavný súd tiež poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd už vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že „ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (II. ÚS 63/05). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 381/2018).

14. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

15. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že žaloba sťažovateľa bola okresnému súdu doručená 30. novembra 2017, čím došlo k začatiu konania. Lustráciou ústavného súdu bolo zistené, že vo veci samej bolo rozhodnuté rozsudkom okresného súdu sp. zn. 12 C 87/2017 z 26. septembra 2019 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“). Rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 29. novembra 2019, čím bola odstránená právna neistota sťažovateľa. Z uvedeného vyplýva, že napadnuté konanie okresného súdu trvalo 2 roky.

16. Ústavný súd ďalej konštatuje, že postup okresného súdu od podania žaloby 30. novembra 2017 do vypracovania výzvy na zaplatenie súdneho poplatku za podanie

žaloby 12. novembra 2018 nebol celkom bez prietáhov, ich intenzita však s prihliadnutím na celkovú dĺžku trvania napadnutého konania nedosiahla podľa názoru ústavného súdu taký stupeň závažnosti, ktorý by viedol k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd dodáva, že okresný súd po zaplatení súdneho poplatku konal priebežne, riadne a bez prietáhov až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

17. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

18. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu